

සිංහල පුවත්පත්වලට විශේෂිතව

ප්‍රාදේශීය ප්‍රවෘත්ති වාර්තාකරණය

සහ විශ්වසනීයත්වය පිළිබඳ

අධ්‍යයනයක්

කේ. ඇස්. පෙරේරා

කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ සමාජීය විද්‍යා පීඨයේ

ජනසන්නිවේදනය පිළිබඳ සමාජීය විද්‍යාපති පර්යේෂණ උපාධිය

සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලදී

1999 නොවැම්බර්

නිබන්ධ සාරාංශය

මෙම අධ්‍යයනය සිංහල පුවත්පත්වලට විශේෂිතව ප්‍රාදේශීය ප්‍රවෘත්ති වාර්තාකරණයේ විශ්වසනීයත්වය සම්බන්ධයෙන් කරන ලද්දකි.

ප්‍රාදේශීය ප්‍රවෘත්තිවලට හිමි ස්ථානය පුවත්පත් තුළ දක්නට නැතැයි ප්‍රාදේශීය මාධ්‍යවේදීන් අවස්ථා කීපයක දී ම පෙන්වා දුන්හ. ප්‍රාදේශීය ප්‍රවෘත්ති නොතකා හැරීමක් සිදුවෙමින් පවත්නා බවත් එය තොරතුරු දැනගැනීමේ ජනතා අයිතිය අහිමි කිරීමක් බවත් සඳහන් කළහ.

ප්‍රවෘත්තිකරණයේ නිරතවූවන් තුළ මෙවන් ආකල්ප ඇතිවීම එතරම් යහපත් ලක්ෂණයක් නොවේ. එක් පැත්තකින් එය ප්‍රාදේශීය මාධ්‍යවේදියාගේ වෘත්තීය ඵලදායිතාවට, ජීවන තත්ත්වයට, සමාජ තත්ත්වයට සහ රටේ සංවර්ධනයට අහිතකර බලපෑම් ඇති කිරීමට හේතු විය හැකිය. එවිට සඵල සන්නිවේදනයක් සඳහා ඔවුන්ගේ දායකත්වය නොලැබී යයි. අනෙක් අතට ප්‍රවෘත්ති වාර්තාකරණය පිළිබඳව පැවතිය යුතු ජනතා විශ්වාසය බිඳ වැටීමට ද හේතු විය හැකිය. එය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක යහපත් පැවැත්මට බාධකයක් වීමට ඉඩ තිබේ.

ප්‍රාදේශීය ප්‍රවෘත්ති වාර්තාකරණය පිළිබඳ වෝදනා ඉදිරිපත් කෙරුණේ ප්‍රවෘත්තිකරණයේ නිරත වූවන් පිරිසක් විසින් වීම ද මෙහි දී අවධානයට යොමු විය යුත්තකි. එම තත්ත්වය වෝදනා සාධාරණය යන හැඟීමක් අප තුළ ඇති කරවයි. එහිදී වෝදනා විමර්ශනය කරමින් යථාර්ථය අවබෝධ කර ගැනීම අවශ්‍ය වේ.

ලැබෙන සියලුම ප්‍රවෘත්ති පළ කිරීමේ හැකියාවක් පුවත්පත්වලට නොමැත. ඒ අනුව පුවත්පත් විසින් පළ කරනු ලබන්නේ ප්‍රාදේශීය මාධ්‍යවේදීන් විසින් එවනු ලබන වාර්තාවලින් තෝරා ගත් කොටසක් පමණි. ජනසන්නිවේදනයේ දී දොරටුපාල සංකල්පය යටතේ සාකච්ඡා කරනු ලබන්නේ මෙම තත්ත්වය යි. එහෙත් යවනු ලබන වාර්තාවලින් වැඩි කොටසක් පළ නොවීම ප්‍රාදේශීය ප්‍රවෘත්ති වාර්තාකරණයට එරෙහිව වෝදනා නැගීමට ප්‍රාදේශීය මාධ්‍යවේදියා තුළ පෙළඹවීමක් ඇති කළා විය හැකිය.

අනෙක් අතට ප්‍රාදේශීය ප්‍රවෘත්ති සම්බන්ධයෙන් සදොස් පිළිවෙතක පිහිටා ක්‍රියා කිරීමේ පිළිවෙතක් පුවත්පත් විසින් අනුගමනය කරනු ලබනවා ද, විය හැකිය. එබැවින් යටාර්වය හඳුනා ගැනීම සඳහා ප්‍රවෘත්ති තේරීම ආශ්‍රිත ක්‍රියාවලිය පිළිබඳව පර්යේෂණාත්මකව අධ්‍යයනය කිරීම අවශ්‍ය වේ.

ප්‍රශ්නය පාඨකයන් වෙතට යොමු කෙරිණි. ප්‍රාදේශීය මාධ්‍යවේදීන් ඉදිරිපත් කළ අදහස් හා චෝදනා ඔව්හු එකඟවූවාට අනුමත කළහ. අනතුරුව ප්‍රශ්නය කර්තෘ මාණ්ඩලිකයන් වෙත යොමු කරන ලදී. ඔව්හු එක එල්ලේම චෝදනා ප්‍රතිකේෂප කළහ. යම් යම් අඩුපාඩු ඇතත් ප්‍රාදේශීය ප්‍රවෘත්ති වාර්තාකරණය විශ්වසනීය අයුරින් සිදුවන බව ඔවුන්ගේ ස්ථාවරය යි.

මේ අනුව ප්‍රාදේශීය ප්‍රවෘත්ති වාර්තාකරණයේ නිරත දෙපිරිස මත දෙකක් දරන බව හඳුනා ගත හැකිය. ප්‍රවෘත්ති වාර්තාකරණය පිළිබඳ විනිශ්චයක් දීමේ හැකියාව ඇති පාඨකයා විසින් එකී චෝදනා අනුමත කරනු ලැබීම ද, සැලකිල්ලට ගත යුතු වැදගත් සාධකයකි.

සඵල සන්නිවේදනය සමාජයේ යහපත් පැවැත්ම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය කොන්දේසියක් ලෙසින් පිළිගැනේ. මිනිසාට පැවැත්මක් ඇත්තේ සමාජ අන්තර් ක්‍රියාකාරීත්වයක් තුළ පමණි. මිනිසා සහ සමාජය අතර සම්බන්ධය ඇති කරනු ලබන්නේ සන්නිවේදනය විසිනි. පුවත්පත් යනු සන්නිවේදන විධි අතර වැදගත්වන ජනසන්නිවේදනයට අයත් වුවකි. ඒ අනුව පුවත්පතක ප්‍රවෘත්ති වාර්තාකරණය මිනිසාගේ පැවැත්ම කෙරෙහි බලපෑම් ඇති කරන බව නිරීක්ෂණය වෙයි.

මෙම තත්ත්වය යටතේ පවත්නා ප්‍රාදේශීය ප්‍රවෘත්ති වාර්තාකරණය සම්භාවිත ජනමාධ්‍ය මූල ධර්ම මත පිහිටා අගැයීමකට ලක් කෙරිණි. ජනමාධ්‍ය මූල ධර්ම, ආචාර ධර්ම සහ පිළිගත් විධි නියම අනුව ප්‍රාදේශීය ප්‍රවෘත්ති වාර්තාකරණය සිදුවේ නම් විශ්වසනීයත්වය බිඳ වැටීම පිළිබඳ ප්‍රශ්න මතු නොවේ.

චෝදනා ඉදිරිපත් කරන ලද්දේ ප්‍රාදේශීය මාධ්‍යවේදීන් විසින් බැවින් ඔවුන්ගේ අදහස් ආකල්ප විශේෂ අවධානයකින් යුතුව සලකා බලන ලදී. ප්‍රශ්නාවලියක් මගින් දිස්ත්‍රික් 06 ක ප්‍රාදේශීය මාධ්‍යවේදීන්ගේ ප්‍රතිචාර ලබා ගන්නා ලදී. ඔවුන් සමග සාකච්ඡා සහ සංවාද පවත්වන ලදී. ප්‍රවෘත්ති වාර්තාකරණය පිළිබඳ ඔවුන් සතු හැකියාවන් හඳුනා ගැනීමට ද, උත්සාහ කරන ලදී.

දස්ත්‍රික්ක 10 ක පාඩකයන් 100 ක් වෙතින් ප්‍රශ්නාවලියක් මගින් ප්‍රතිචාර ලබා ගනිමින් ඔවුන්ගේ ආකල්ප හඳුනා ගැනීමට පියවර ගන්නා ලදී.

ප්‍රධාන ධාරාවේ සිංහල පුවත්පත්වන 'දනම්ණ', 'දුවයින' සහ 'ලංකාදීප' පුවත්පත්වල ප්‍රවෘත්ති කථනාවරුන් සමග දීර්ඝ ලෙස සම්මුඛ සාකච්ඡා පවත්වමින් ඔවුන්ගේ ආකල්ප අදහස් හා දෘෂ්ටිකෝණයන් හඳුනා ගැනීමට උත්සාහ කරන ලදී.

එපමණක් ද නොවේ. චෝදනාවල සාධාරණත්වයක් ඇත් ද යන්න හඳුනා ගැනීම සඳහා මාස 06 ක් තුළ පළ කෙරුණු පුවත්පත් පිළිබඳ අන්තර්ගත විශ්ලේෂණයක් කරන ලදී.

ප්‍රාදේශීය මාධ්‍යවේදීන් නැගූ චෝදනා අනුව “ ශ්‍රී ලංකාවේ පුවත්පත් තුළ ප්‍රාදේශීය ප්‍රවෘත්තිවලට හිමි විය යුතු ස්ථානය හිමි නොවන්නේ ය ” යන උපකල්පනය මත පිහිටා පර්යේෂණාත්මක අධ්‍යයනය කරගෙන යන ලදී. ප්‍රශ්නයට සම්බන්ධ සෑම පාර්ශවයකම අදහස් හා ආකල්ප කෙරේ අවධානය යොමු කරන ලදී. එමෙන්ම නිරීක්ෂණය සහ අන්තර්ගත විශ්ලේෂණය ද යථාර්ථය හඳුනා ගැනීම සඳහා භාවිත කරන ලදී.

ප්‍රාදේශීය මාධ්‍යවේදීන් චෝදනා කරන අයුරින් ප්‍රාදේශීය ප්‍රවෘත්ති වාර්තාකරණයේ විශ්වසනීයත්වය සැක කළ නොහැකි බව අධ්‍යයනය අවසානයේ නිරීක්ෂණය විය. එමෙන්ම පුවත්පත් පාලනාධිකාරිය හෝ කථනා මාණ්ඩලිකයන් හෝ ප්‍රාදේශීය ප්‍රවෘත්ති නොතකා හැරීමේ පිළිවෙතක පිහිටා ක්‍රියා නොකරන බව ද හඳුනා ගත හැකි විය. එහෙත් ප්‍රාදේශීය මාධ්‍යවේදීන්ගේ චෝදනා ඉදිරිපත් කිරීම සම්පූර්ණයෙන්ම අමතක තළ හැක්කක් ද නොවේ. වඩාත් ඵලදායී ප්‍රාදේශීය ප්‍රවෘත්ති වාර්තාකරණයක් සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිකර්මය පියවර හඳුනා ගැනීමට, එකී චෝදනා විමර්ශනය කරමින් කළ අධ්‍යයනයෙන් අවස්ථාව උදා විය.

ඒ අනුව ප්‍රාදේශීය ප්‍රවෘත්ති වාර්තාකරණයේ විශ්වසනීයත්වය පිළිබඳ ප්‍රශ්න කරමින් ඉදිරිපත් වූ චෝදනා, චෝදනා පිළිබඳ කළ විමර්ශන, එළඹුන නිගමන සහ නිර්දේශ මෙහි අඩංගු වේ.